

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Μαρτυρολόγιο

Ἡ Ἁγία Ὁσιοπαρθενομάρτυς Ἑλέσα, ἡ ἐν Κυθήροις* † 1η Αὐγούστου 375

*Ἑλεος Σὺ δέδοσαι παρὰ Κυρίου,
Τῇ Σῇ μητρὶ παρθένε μάρτυς Ἑλέσα.*

Στὸ νηεῖ τῶν Κυθήρων βρίσκεται ὁ Ναὸς τῆς Ἁγίας Ἑλέσας κτισμένος σὲ ὑψόμετρο 476 μ., πάνω ἀπὸ τὴν θάλασσα. Ἐκεῖ καταφεύγει πλῆθος Χριστιανῶν, γιὰ νὰ τιμήσει τὴν Ἁγία καὶ νὰ πάρει χάρη καὶ εὐλογία ἀσπαζόμενος τὴν πάνσεπτη Εἰκόνα τῆς Ὁσιοπαρθενομάρτυρος. Ἐκεῖ ἡ ψυχὴ κάθε εὐλαβοῦς προσκυνητῆ δροσίζεται ἀπὸ τὸν καύσωνα τοῦ «κόσμου», καθὼς μαθαίνει τὴν συγκλονιστικὴ ἱστορία μιᾶς ἁγίας ζωῆς. **Κ**αὶ πείθεται, πὼς ὁ δρόμος πρὸς τὴν ἀγιότητα εἶναι εὐκόλος σὲ ὅποιαδήποτε ἐποχὴ ἢ ἡλικία καὶ ἂν βρίσκεται ὁ ἄνθρωπος.

● **Ἡ Ἁγία Ἑλέσα** τελείωσε μαρτυρικὰ τὴν ζωὴ της σὲ νεαρὴ ἡλικία τὴν 1η Αὐγούστου τοῦ 375.

* * *

Πατρίδα τῆς Ἁγίας εἶναι ἡ Πελοπόννησος. **Πατέρα** εἶχε τὸν σκληρὸ εἰδωλολάτρη Ἑλλάδιο, ἄρχοντα ἑνδοξο καὶ πλούσιο. **Καὶ** μητέρα της τὴν σεμνὴ καὶ ταπεινὴ Εὐγενία, μία γυναίκα πλημμυρισμένη ἀπὸ πίστη καὶ θεοσεβεία. **Ἦ**ταν ὁμως στεῖρα. **Καὶ** θερμopαρακαλοῦσε τὸν Θεὸ νὰ τὴν ἐλεήσει καὶ νὰ τῆς χαρίσει παιδί. **Μία** μέρα σὲ ὥρα προσευχῆς ἄκουσε οὐράνια φωνὴ πού τῆς ἔλεγε:

«Ἡλέησε σὲ ὁ Θεὸς εἰς ὃ,τι ἐζήτησας καὶ ἔδωκέ σοι καρπὸν κοιλίας». Καὶ ὁ καρπὸς ἦλθε: μία χαριτωμένη κόρη, ποὺ τὴν ὀνόμασαν «Ἐλέησαν», Ἐλέσα.

Ἡ μικρὴ Ἐλέσα μεγάλωνε. Καὶ μέσα της φούντωνε καὶ ἡ ἀγάπη της πρὸς τὸν Χριστό. Τὸ μεγάλο αὐτὸ μάθημα τὸ ἔμαθε ἀπὸ τὴν μητέρα της. Ἀπὸ αὐτὴν ἔμαθε προσευχές, ἔμαθε ἀκόμη τὶς ἀρετὲς τῆς νηστείας, τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τῆς ὑπομονῆς. «Κανὼν βίου καὶ ὑπόδειγμα ζωῆς» ἦταν γιὰ τὴν Ἐλέσα ἡ μητέρα της. Οἱ τελευταῖες της ὑποθήκες ἦταν: «Φύλαξε, κόρη μου, τὴν πίστη σου ἀγία, καθαρή καὶ ἀμώμητη ἕως τέλους τῆς ζωῆς σου, καθὼς τὴν παρέλαβες ἀπὸ μένα». Μὲ δάκρυα τὴν ἀποχωρίστηκε, ἀφοῦ πῆρε τὴν εὐχή της καὶ τὴν εὐλογία της.

* * *

Ἡ Ἐλέσα ἔμεινε ὀρφανὴ ἀπὸ μητέρα. Ἦταν τότε μόλις 14 ἐτῶν, προικισμένη μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ δῶρα ποὺ χαρίζει ὁ Κύριος σὲ ὅσους Τὸν ἀγαποῦν. Εἶχε διάκριση, σοφία, σεμνότητα, ὁμορφιά, καλοσύνη, ποὺ τὴν ἔκαναν σὲ ὅλους πολὺ ἐλκυστική. Ἦταν ἡ ἐκλεκτότερη κόρη τῆς περιοχῆς της. Μποροῦσε ἄνετα νὰ ἐξελιχθεῖ καὶ ἀναδειχθεῖ στὸν κόσμον.

Ὁ πατέρας της τὴν πίεζε νὰ νυμφευθεῖ. Αὐτὴ ὅμως εἶχε δεχθεῖ πρόσκληση ἀπὸ τὸν οὐράνιο Νυμφίον της. Μὲ σύνθημά της· «Γιὰ Σένα τὰ ἀφήνω ὅλα», «ἀρνήθηκε τὰ πλούτη καὶ τὶς ἀνέσεις τοῦ παλατιοῦ καὶ ἀφέθηκε στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ καὶ κατέφυγε σὲ τόπο ἔρημο», στὸ ἀφιλόξενο καὶ ἄγονο νησι τῶν Κυθήρων. Μαζί της εἶχε καὶ δύο ἀπὸ τὶς ὑπηρέτριες τοῦ ἀρχοντικοῦ της ποὺ θέλησαν καὶ αὐτὲς νὰ μονάσουν.

Ἀπὸ τὶς πρῶτες κιόλας ἡμέρες ἡ Ἀγία ἐπεβλήθη στὴν περιοχὴ ὡς ἡ προσευχομένη καὶ θαυματουργοῦσα. Μὲ τὴν δύναμη αὐτὴ τῆς θερμῆς προσευχῆς της ἀνέστησε ἕναν ναύτη ποὺ θανατώθηκε ἀπὸ φαρμακερὸ φίδι.

Καὶ ἐνῶ ἡ Ἀγία εἶχε ἀρχίσει τοὺς ἀσκητικούς της ἀγῶνες καὶ ἀπολάμβανε τὴν εἰρήνη καὶ τὴν χαρὰ τῆς ἀφιερώσεώς της, ὁ πατέρας της τὴν ἀναζητοῦσε ὀργισμένος. Δὲν ἄργησε νὰ τὴν ἀνακαλύψει, ἐξαϋλωμένη μάλιστα ἀπὸ τὴν ἄσκηση. Μὲ γλυκόλογα προσπάθησε νὰ τὴν ἀποσπάσει ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἀγία μὲ σθεναρὴ φωνὴ τοῦ ἀπάντησε: «Προτιμῶ, πατέρα, νὰ κατοικῶ μὲ θηρία παρὰ μὲ ἀσεβεῖς εἰδωολάτρες. Προσκυνῶ καὶ πιστεύω στὸν ἀληθινὸ Τριαδικὸ Θεό».

Στὸ ἄκουσμα αὐτῶν τῶν λόγων ἡ καρδιὰ τοῦ πατέρα μετετράπη σὲ ἠφαίστειο. Καὶ μὲ δαιμονικὸ μῖσος ἄρπαξε τὴν κόρη του ἀπὸ τὰ

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Ἑλέσας. Κύθηρα. Τόπος μαρτυρίου.

μαλλιά καὶ τὴν ἔσερνε ἀλύπητα στὰ κακοτράχαλα μονοπάτια καὶ τὴν χτυποῦσε βίαια μὲ ξύλο. **Καὶ** ἡ Ἁγία ψέλλιζε εἰρηνικά: «**Ε**λέησόν με, ὁ Θεός...». **Ἡ** μανία ὁμως τοῦ εἰδωλολάτρη δὲν σταμάτησε ὡς ἐδῶ. **Τ**ῆς ἔδεσε τὰ χέρια πίσω. **Τ**ὴν κρέμασε ἀπὸ τοὺς πλοκάμους τῆς κεφαλῆς της σὲ δένδρο καὶ ἐκεῖ συνέχιζε νὰ τὴν χτυπᾷ. **Ἀ**πὸ τὴν ταλαιπωρία ἡ Ἁγία ξεψύχησε. **Ἀ**λλὰ, ὁ Κύριος τὴν ἀνέστησε. **Καὶ** αὐτὴ εὐχαριστοῦσε τὸν Θεὸ πὺ τῆς χάρισε τόση ὑπομονή, ὥστε νὰ ἀντέχει τόσα βάσανα γιὰ τὴν ἀγάπη Του. **Σ**τὸ τέλος εἶπε: «**Α**ύτρωσέ με, Κύριε, ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ἄπιστου πατέρα μου καὶ ἀξιώσέ με τῆς οὐρανίου Βασιλείας. **Καὶ** ἂν κάποιος Χριστιανὸς Σὲ ἐπικαλεσθεῖ γιὰ κάτι στὸ ὄνομά μου, Σὲ παρακαλῶ νὰ τοῦ τὸ ἐκπληρώσεις».

Τὰ λόγια αὐτὰ ἐρέθισαν ἀκόμη περισσότερο τὸν ἄσπλαχνο πατέρα της. **Ἀ**ρπαξε πέτρες καὶ τὶς ἔριχνε μὲ δύναμη «στὴν μονάκριβη κόρη του, πὺ κάποτε καμάρωνε νὰ τὴν βλέπει νὰ μεγαλώνει». **Ἡ** Ἁγία ἔτρεξε νὰ σωθεῖ. **Καὶ** ξαφνικὰ «σχίζεται μία πέτρα τοῦ βουνοῦ γιὰ νὰ τὴν προστατέψει — ἡ πέτρα αὐτὴ ὑπάρχει ἀκόμα καὶ σήμερα». **Ὁ** πατέρας της τὴν καταδίωξε μέχρις ἐκεῖ. **Τ**ὴν βρῆκε γονατισμένη νὰ προσεύχεται καὶ τὴν χτύπησε μὲ μία μεγάλη πέτρα στὸ πρόσωπο. **Καὶ** μετὰ τὴν ἀποκεφάλισε.

Μὲ δάκρυα στὰ μάτια τὴν κήδευσε μία ἀπὸ τὶς συμμονάστριές της. **Ἐ**πὶ σαράντα ἡμέρες ἐπάνω ἀπὸ τὸν τάφο της ἀκούγονταν ἀγγελικὲς ὕμνωδιες. **Ἐ**νῶ ἓνα ἱλαρὸ φῶς τὴν νύκτα φανέρωνε τὸν τόπο ὅπου μία ἁγιασμένη νέα τοῦ 4ου αἰῶνος πότισε μὲ τὸ αἷμα της τὸ χῶμα τῆς κυθηραϊκῆς γῆς!

* * *

Ἡ Ἀγία Ἑλέσα ὀφείλει —κατ’ ἄνθρωπον— τὴν δόξα τῆς στὴν εὐσεβῇ μητέρα τῆς. **Τὸ** ἰδανικὸ τῆς ἀγιότητος διδάσκεται καὶ καλλιτεχνεῖται ἀπὸ τὴν μικρὴ ἡλικία καὶ μόνο ἀπὸ πιστοῦς γονεῖς.

Εἶθε ὁ Κύριος, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ἀγίας Ἑλέσας, νὰ ἀξιῶναι τοὺς σημερινοὺς γονεῖς νὰ ἀναδείξουν τὰ παιδιὰ τους ἀνθρώπους ποὺ δὲν θὰ συμβιβάζονται μὲ τὸ πνεῦμα τῆς εἰδωλολατρίας καὶ θὰ ἐπιλέγουν ἐλεύθερα νὰ ζοῦν τὴν ζωὴ τοῦ Εὐαγγελίου, ὅπως μᾶς τὴν ἐδίδαξε ὁ Χριστός!

* * *

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος γ'. Θεῖας Πίστεως.

Γόνος ἅγιος, Πελοποννήσου, γέρας ἔνθεον, νήσου Κυθήρων, ἀνεδείχθης, Ἑλέσα πανεύφημε. Ὑπὲρ Χριστοῦ γὰρ νομίμως ἀθλήσασα, χειρὶ πατρός ἐτμήθης τὴν κάραν Σου. Μάρτυς ἔνδοξε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

+

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγῷ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἀγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*

(*) Ἀρχιμ. Χριστοδούλου Ν. Κογιώνη, Συναξαρί Ἀγίων Γυναικῶν, σελ. 83-87, ἐκδόσεις Ἀδελφότητος Θεολόγων «Ὁ Σωτήρ», Ἀθήνα 2017, ἔκδοσις δευτέρα.

● Ἐπιμέλ. ἡμετ.